

B2024-142 Protocol leerlingverplaatsing

Het CvB neemt het voorgenomen besluit om, in afwachting van instemming van de GMR, het protocol leerlingverplaatsing vast te stellen.
Instemming van de GMR is verkregen op 11 maart 2025.

Protocol leerlingenverplaatsing en veiligheid

Dit protocol is van toepassing op het door de school georganiseerde groepsvervoer van leerlingen van en naar school en naar andere bestemmingen in het kader van schoolactiviteiten. Met dit protocol wordt beoogd voorschriften te geven aan het schoolbestuur, personeel, ouders c.q. vrijwilligers en andere partijen, die voor de verplaatsing van leerlingen het leerlingenvervoer verzorgen, teneinde daarmee de (verkeers-)veiligheid van leerlingen zoveel mogelijk te waarborgen. Wettelijke regels die van toepassing zijn op leerlingenvervoer, zoals omschreven in de Wegenverkeerswet, de Wet Personenvervoer en de Regeling Zitplaatsverdeling Bussen en Auto's, vinden hun weerslag in dit protocol, als ook andere vormen van verplaatsing, zoals per fiets en te voet.

1. Definities

In dit protocol wordt verstaan onder **reguliere leerlingverplaatsing**:

De door de school georganiseerde verplaatsingen van leerlingen, zowel in als buiten schooltijd. Hieronder wordt uitdrukkelijk niet verstaan de verplaatsingen van de eigen kinderen door de ouders van en naar school.

2. Reguliere Leerlingverplaatsing

2.1 Vervoer per auto

Bij het rijden met de auto gaan wij ervan uit dat de bestuurder de volgende richtlijnen naleeft:

1. De chauffeur dient in het bezit te zijn van een geldig rijbewijs en bevoegd te zijn om het voertuig te besturen.
2. De bestuurder dient zich te houden aan de wettelijk vastgestelde verkeersregels. Boetes die voortvloeien uit verkeersovertredingen kunnen niet worden verhaald op de school.
3. Er wordt niet in colonne gereden, zodat elke bestuurder zelfstandig naar de eindbestemming kan rijden, wat de veiligheid bevordert. Eventuele rustplaatsen worden vooraf gecommuniceerd.
4. Autogordels/zitverhogers/airbags
 - a. Er worden nooit meer kinderen vervoerd dan dat er autogordels beschikbaar zijn (m.u.v. de autogordel van de chauffeur).
 - b. Kinderen dienen altijd de driepuntsgordel over de buik te gebruiken (de normale manier), in de gordel en bij voorkeur -afhankelijk van hun lengte- met (goedgekeurde¹) zitverhoger of kinderzitje.
 - c. De autogordels moeten in goede staat verkeren.
 - d. Er wordt op gelet dat de kinderen de autogordels tijdens het rijden niet afdoen.
 - e. De bestuurder is verantwoordelijk voor het dragen van de gordels door meerrijdende kinderen.
 - f. Kinderen moeten bij voorkeur achterin de auto zitten. Kinderen tussen de 1,35m en de 1,50m mogen wel voorin, in de gordel en alleen met (goedgekeurde²) zitverhoger of kinderzitje.

¹ Wettelijke kaders: goedgekeurd door UN reglement 44 of 129

² Wettelijke kaders: goedgekeurd door UN reglement 44 of 129

- g. Kinderen mogen niet in een naar achteren gericht kinderbeveiligingssysteem worden vervoerd op een plaats met een airbag, tenzij de airbag is uitgeschakeld.³
5. Indien mogelijk wordt het kinderslot tijdens de autorit geactiveerd.
6. Bij het in- en uitstappen van de kinderen dienen de volgende veiligheidsregels in acht te worden genomen:
 - a. Aan de trottoirkant of, indien niet beschikbaar, aan de bermzijde.
 - b. Begeleiders stappen eerst uit en controleren of de veiligheid is gewaarborgd.
7. De directie wijst automobilisten erop dat zij in het bezit moeten zijn van een geldige APK, een WA-verzekering en bij voorkeur een inzittendenverzekering. Automobilisten tekenen hier desgevraagd ook een verklaring voor (zie bijlage en punt 5 van dit document)

2.2 Vervoer per fiets

Bij het gebruik van de fiets gelden de volgende richtlijnen:

1. Fietsvervoer is toegestaan voor leerlingen vanaf groep 6. Leerlingen van groep 1 tot en met 5 gaan niet op de fiets.
2. Bij fietsactiviteiten zijn altijd minimaal twee verantwoordelijke volwassenen, inclusief de leerkracht aanwezig.
3. Voor en achteraan de groep fietst één begeleider, en indien mogelijk één persoon rond het midden. Idealiter is er één begeleider per 8 leerlingen.
4. De activiteit gaat niet door als er onvoldoende begeleiders zijn.
5. Er zit nooit een leerling achterop de fiets bij een ander. Bij een gebrek aan de fiets mag diegene bij uitzondering wel achterop bij een begeleid(st)er indien dat mogelijk is. Denk wel aan voetsteunen en rugsteun ivm veiligheid en wettelijke verplichting.
6. Het gebruik van fatbikes of een elektrische fiets wordt, vanwege het in groepsverband rijden, ontraden, maar in de basis geldt het huidige overheidsbeleid.
7. Vooraf worden met de kinderen de verkeersveiligheidsregels besproken.
8. Tijdens de fietstocht worden deze verkeersregels strikt nageleefd. Er zijn geen speciale regels voor fietsen in groepsverband om het verkeer tot stilstand te brengen. Bijvoorbeeld, als een deel van de groep een kruising oversteeft bij groen licht en het licht wordt rood, wacht de rest van de groep tot het weer groen is, met altijd een begeleider bij deze groep kinderen. Ook de begeleider heeft geen bijzondere wettelijke status en is dus niet bevoegd om bijv. het verkeer tegen te houden bij een overstekende groep fietsers.
9. Gebruik van smartphone e.d. is uiteraard ook op de fiets niet toegestaan.
10. Zichtbaarheid wordt gegarandeerd door alle leerlingen te laten fietsen met een fluorescerend hesje, dat ze op school aankrijgen voordat ze vertrekken.
11. De groep blijft zoveel mogelijk als geheel bij elkaar om de doorstroming te bevorderen.
12. Er wordt een zo veilig mogelijke route gereden: fietspaden, verkeersregeling met behulp van verkeerslichten e.d. heeft daarbij de voorkeur.
13. Bagage wordt op de rug gedragen en niet aan het stuur gehangen. Als dat mogelijk is, kan bagage worden opgeborgen onder stevige snelbinders en/of in een fietstas.

2.3 Lopend

Als er gelopen wordt, gelden de volgende regels en afspraken:

- De school draagt zorg voor voldoende toezicht en zorgt daar waar nodig voor extra begeleiding naast de aanwezige leerkracht.
- Begeleiders dragen reflecterende veiligheidsvestjes.
- Kinderen lopen in tweetallen, eventueel hand in hand.
- In het geval er geen voetpad is, loopt de groep zoveel mogelijk in de berm met zicht op tegemoetkomend verkeer om anticipatie mogelijk te maken.
- Vooraf worden de verkeersregels met de kinderen besproken.
- Er wordt geprobeerd de groep bij elkaar te houden zonder speciale regels om het verkeer tegen te houden. Bij een rood licht wordt altijd gestopt, totdat veilig kan worden overgestoken. De rest van de groep wacht, zodat de groep weer als één geheel verder kan gaan.

³ Het kinderbeveiligingssysteem kan door de airbag met kracht naar achter worden gestoten, met letsel tot gevolg. Het is bovendien raadzaam om kinderen tot 12 jaar niet bij een airbag te zetten die is ingeschakeld. Kan de airbag niet uitgeschakeld worden, dan raden wij aan de autostoel zo ver mogelijk naar achter te zetten.

2.4 Vervoer per bus of touringcar

Bij het gebruik van een touringcar of bus worden de volgende regels gehanteerd:

1. Het aantal te vervoeren personen is gebonden aan het aantal beschikbare zitplaatsen, zoals vermeld op de vergunning die in de touringcar/bus aanwezig moet zijn en bepaald wordt door het aantal zitplaatsen.
2. Er is altijd minstens één verantwoordelijke leerkracht aanwezig per touringcar/bus.
3. Per touringcar/bus is er minimaal één extra begeleider aanwezig per 25 kinderen.
4. De gedragsregels van de touringcar/bus worden strikt nageleefd.
5. Begeleiders worden zo goed mogelijk over de touringcar/bus verspreid.
6. Alle kinderen dienen tijdens het rijden hun gordel te dragen.
7. Eventuele rugzakken worden door de kinderen op de grond geplaatst bij hun zitplaats en niet in het gangpad.
8. Het in- en uitstappen van de leerlingen wordt begeleid.

2.5 Vervoer per openbaar vervoer

Bij het gebruik van het openbaar vervoer worden de volgende regels gehanteerd:

1. De leerkracht bepaalt vooraf het aantal noodzakelijke volwassen begeleiders. Dit aantal wordt bepaald door de van de leeftijd van de leerlingen, de complexiteit van de groep en de vereiste verantwoordelijkheid, hierbij geldt wel een minimum van 1 begeleider per 8 leerlingen.
2. Er dient altijd minimaal één verantwoordelijke leerkracht mee te reizen per bus. Als er te weinig begeleiders aanwezig zijn vindt de reis geen doorgang.
3. Het in- en uitstappen dient goed georganiseerd plaats te vinden. Daarover worden voor vertrek duidelijke afspraken gemaakt.
4. Kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 11 jaar kunnen in het geval van reis per trein gebruikmaken van Railrunner-tickets, maar dit is enkel toegestaan onder begeleiding van een volwassene. Er geldt een maximum van 4 kinderen per begeleider. Een andere optie is het gebruik van het zogenaamde Bravo OV-schoolticket⁴.

3. Gedrag

1. Elke bestuurder/begeleider onthoudt zich van roken, het gebruik van verdovende middelen, lachgas, alcohol, medicijnen die de rijvaardigheid beïnvloeden, telefoneren en andere activiteiten die een negatieve invloed kunnen hebben op het functioneren vóór of tijdens het vervoer. Ook begeleiders geven blijk van voorbeeldgedrag. De schoolregels met betrekking tot zaken zoals roken en alcohol gelden ook tijdens verplaatsingen in schoolverband.
2. Het is wenselijk dat een chauffeur/begeleider zich houdt aan het principe van MONO-rijden, waarbij de aandacht gericht is op één ding: het verkeer. MONO-rijden betekent ongestoord onderweg zijn, zonder afleiding van berichtjes of social media-updates, zodat bestuurders hun focus op de weg/leerlingen houden en niet op hun scherm.
3. De leerkracht ziet erop toe dat alles zoveel mogelijk volgens de geldende afspraken verloopt. Het is uiteraard niet altijd haalbaar voor de leerkracht om alles te controleren.

4. Algemene zaken

1. Wij gaan ervan uit dat ouders kennis hebben genomen van dit protocol en dat zij erin toestemmen dat hun kind tijdens schooluren met andere kinderen m.b.v. particuliere auto's vervoerd worden.
2. Ouders die participeren in het vervoer per auto ondertekenen een verklaring dat zij akkoord zijn met de richtlijnen van het protocol (zie bijlage).
3. Indien ouders zich niet houden aan dit protocol (bijv. zonder rijbewijs rijden, de kinderen niet juist vervoeren) zijn zij daarvoor zelf verantwoordelijk en aansprakelijk.
4. Wanneer ouders niet willen dat hun kind wordt vervoerd met inachtneming van het protocol, dan dient dit tijdig gemeld te worden aan de leerkracht en schoolleiding. Dan wordt door de leerkracht voor opvang gezorgd binnen de school.

⁴ <https://www.bravo.info/vervoerbewijzen/losse-kaartjes/bravo-ov-schoolticket>

5. Meer informatie over leerlingenvervoer is via deze link naar de website van de ANWB te lezen
<https://www.anwb.nl/juridisch-advies/in-het-verkeer/verkeersregels/vervoer-kinderen-nederland>

4.1 Verantwoordelijkheden van de leerkracht

1. Bij een activiteit buiten het schoolterrein regelt de leerkracht het vervoer van zijn/haar groep volgens dit protocol.
2. Met de leerlingen wordt de reis vooraf besproken, met vermelding van het verwachte gedrag in het kader van de veiligheid
3. De leerkracht meldt de buitenschoolse activiteit bij de directeur, ter goedkeuring, met datum, tijd, wijze van vervoer en aantal deelnemers (incl. begeleiding).
4. Leerkracht neemt de namenlijst en telefoonnummers mee. De leerkracht zorgt ervoor dat hij/zij goed bereikbaar is en laat een telefoonnummer op school achter.
5. Een EHBO-uitrusting wordt meegenomen door de leerkracht bij activiteiten met een sportief karakter.

4.2 Communicatie bij calamiteiten⁵ (specifiek bij buitenschoolse activiteiten)

1. Er worden afspraken gemaakt over de communicatie bij noodgevallen (hiertoe zijn ook alle noodzakelijke medische gegevens van de leerlingen bekend bij de begeleiders)
2. De begeleiders moeten in noodgevallen snel contact op kunnen nemen met het thuisfront. Daarom zorgt de school voor een aanspreekpunt voor de coördinatie.

5. Verzekering

1. De directie wijst automobilisten erop dat zij in het bezit moeten zijn van een geldige APK, een WA-verzekering en bij voorkeur een schade-/inzittendenverzekering (SVI). Hoewel dit laatste niet verplicht is, heeft het wel de voorkeur van school. Inzittenden kunnen hun eventuele schade verhalen op de WA-verzekering van de auto-eigenaar. Heeft de chauffeur zelf geen SVI dan biedt de SVI-plus van INOS wel dekking in geval van een calamiteit.
2. Wordt tijdens het vervoer door een van de passagiers schade aangericht aan privé eigendommen van de chauffeur en/of andere passagiers, dan is primair de veroorzakende passagier zelf aansprakelijk voor de door hem/haar veroorzaakte schade.
3. De veiligheid van de passagiers is erg belangrijk. Dit houdt o.a. in dat als er risicoleerlingen vervoerd worden, er een begeleider bij aanwezig moet zijn. Dit omdat de chauffeur niet kan ingrijpen indien nodig. Heeft de chauffeur een SVI afgesloten dan zijn alle passagiers, in geval van schade, verzekerd. Tevens kunnen de inzittenden (let op! dit geldt niet voor de chauffeur zelf) bij een ongeval een beroep doen op de WA verzekering van de chauffeur. De ongevallenverzekering van school, biedt dekking in het geval van blijvende invaliditeit/overlijden.
4. Indien medewerk(st)ers, stagiaires en vrijwilligers in opdracht van school (met of zonder leerlingen) een boodschap doen, dan zijn ze in veel gevallen ook verzekerd tegen schade (primair via de WA verzekering), verwijzend naar de Ongevallenverzekering en de SVI Plus verzekering. NB: Binnen het speciaal onderwijs kan deze activiteit onderdeel uitmaken van het lesprogramma.
5. Bij letselschade dient de aansprakelijkstelling/claim ter behandeling overgedragen te worden aan de verzekering van INOS. Dat zal door INOS behandeld worden via een tussenpersoon. De verzekeraar of de tussenpersoon zal daarbij de ouder(s)/verzorger(s) contacten en INOS verder op de hoogte houden van de afhandeling van betreffende schade.

Bij materiële- en letselschade is de veroorzaker altijd aansprakelijk en dient de eigen aansprakelijkheidsverzekering hiervoor aangewend te worden. De school heeft hiermee geen bemoeienis.

BIJLAGE: formulier verklaring vervoer van leerlingen door ouder.

⁵ <https://www.schoolenveiligheid.nl/kennisbank/veiligheid-bij-buitenschoolse-activiteiten-po/>